

Wrzesień, 2014 r.

Porównanie wysokości prowizji i opłat związanych z rozliczeniami pieniężnymi w złotych w polskim sektorze bankowym w okresie grudzień 2013 r. – czerwiec 2014 r.

Wrzesień, 2014 r.

**Porównanie wysokości prowizji
i opłat związanych z rozliczeniami
pieniężnymi w złotych
w polskim sektorze bankowym
w okresie grudzień 2013 r. – czerwiec 2014 r.**

Spis treści

Wprowadzenie	4
1. Wysokość opłat i prowizji za podstawowe usługi rozliczeniowe w wybranych bankach	5
2. Wysokość opłat i prowizji związanych z obsługą kart debetowych	10
3. Wysokość prowizji i opłat związanych z realizacją wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy w instytucjach innych niż banki oraz opłat obowiązujących przy wysyłaniu krajowych przekazów pieniężnych	14
3.1. Wpłata gotówkowa na rachunek bankowy	14
3.2. Przekaz pieniężny	17
4. Tendencje zmian średnich cen ważonych poszczególnych badanych produktów bankowych w okresie od 2005 r.	22
5. Podsumowanie	25
6. Załączniki	28

Wprowadzenie

Materiał poniższy, przygotowywany przez Departament Systemu Płatniczego cyklicznie, w odstępach półrocznych od 2005 r., dotyczy problematyki opłat i prowizji najbardziej istotnych z punktu widzenia rozliczeń pieniężnych w złotych w polskim sektorze bankowym, w zakresie płatności detalicznych dla osób fizycznych. Zgodnie z przyjętym w 2005 r. założeniem, do analizy wybrane zostały konta, które spośród ofert danego banku wydają się najbardziej standardowe. Większość analizowanych banków poza kontem wybranym do niniejszego opracowania oferuje również inne rachunki bankowe o różnej funkcjonalności, kierowane do poszczególnych segmentów klientów, niekiedy na bardziej preferencyjnych warunkach (tj. tańsze), co pozwala klientowi na swobodę wyboru konta najlepiej dostosowanego do jego potrzeb, a niekiedy rachunki droższe, co wynika z poszerzonego w stosunku do standardowego zakresu usług świadczonych w ramach konta. Ze względu jednak na porównywalność danych, jak i na ograniczony zakres analizy w związku z przyjętą zasadą uwzględniania w analizie tylko standardowego typu rachunku bankowego, oferty takie nie są w niej uwzględnione.

Niniejsze opracowanie zawiera analizę wysokości prowizji i opłat pobieranych przez polskie banki z tytułu realizacji płatności w złotych w czerwcu 2014r., porównanie otrzymanych danych z grudniem 2013 r. oraz wskazanie tendencji zmian średnich cen ważonych dla poszczególnych produktów bankowych w okresie od 2005 r.

Obecna analiza prezentuje dane o 20 bankach. Nie uwzględnia w stosunku do poprzedniej analizy jednego banku, tj. DNB Bank Polska S.A. (dawna nazwa Bank DnB NORD Polska S.A. do 15.11.2013 r.), który w połowie 2013 r. ograniczył działalność do klientów korporacyjnych i samorządowych, przekazując klientów indywidualnych Getin Noble Bankowi SA.

Kolejnymi elementami przedstawianej analizy są:

- porównanie opłat za wpłaty gotówkowe na rachunki bankowe, pobieranych w bankach, z opłatami za podobne usługi na Poczcie Polskiej oraz u wybranych większych pośredników finansowych,
- porównanie opłat obowiązujących przy wysyłaniu krajowych przekazów pieniężnych za pośrednictwem Poczty Polskiej oraz firm Western Union i MoneyGram, które uznano za najbardziej reprezentatywne dla tej usługi finansowej.

1. Wysokość opłat i prowizji za podstawowe usługi rozliczeniowe w wybranych bankach

Dla potrzeb niniejszego opracowania, na podstawie ogólnie dostępnych informacji (m.in. ze stron internetowych banków) zostały zebrane dane o wysokości podstawowych rodzajów prowizji i opłat bankowych dla grupy 20 banków. Wśród wybranych banków znajdują się największe banki sieciowe i kilka mniejszych, co pozwala uznać uzyskane rezultaty za reprezentatywne dla całego sektora bankowego¹. W tabeli dołączonej do niniejszego materiału (Załącznik nr 1) uwzględniono i porównano opłaty pobierane za prowadzenie rachunku, przekazanie środków pieniężnych w formie gotówkowej lub bezgotówkowej (w ramach najbardziej popularnego rachunku dla klientów indywidualnych). Aby wyjaśnić, w jaki sposób banki próbują wpływać na zachowania klientów, wskazano również wysokość opłat za realizację poleceń przelewu w zależności od sposobu komunikowania się klienta z bankiem, a ponadto przedstawiono wysokość opłat za realizację zleceń stałych (są szczególnym rodzajem przelewu) oraz poleceń zapłaty.

Koncentrując się na grupie wybranych 20 banków, w odniesieniu do konkretnych analizowanych elementów, związanych z rozliczeniami pieniężnymi w ramach rachunku bankowego, poszczególne opłaty przedstawiają się następująco:

- Opłata za prowadzenie rachunku – średnia miesięczna opłata² za prowadzenie standardowego rachunku bankowego dla klientów detalicznych w polskich bankach wyniosła 3,04 zł w stosunku do 4,89 zł z grudnia 2013 r. Jest to spadek o ponad jedną trzecią w stosunku do poprzednio analizowanego okresu, przy czym spadek ten nie jest wynikiem bezpośredniego obniżenia opłat za prowadzenie rachunków w analizowanych bankach, lecz wynika głównie ze zmiany oferty dla klientów indywidualnych w dwóch bankach i dedykowania klientom nowych standardowych kont na nowych, lepszych warunkach cenowych, zamiast dotychczasowych wyżej płatnych kont. Do tych banków należą:
 - Bank Zachodni WBK S.A., który wprowadził do oferty konto Godne Polecenia z opłatą 0 zł zamiast dotychczasowego Wydajesz&Zarabiasz, którego prowadzenie kosztowało miesięcznie 7,00 zł. Warunkiem zwalnającym z opłaty były wpływy na konto w wysokości 1 000 zł i więcej. Opłata 0 zł ma obecnie charakter bezwarunkowy. Dotychczasowe konto Wydajesz&Zarabiasz, prezentowane przez nas w analizie, zostało przez Bank Zachodni WBK S.A. wycofane z oferty, w Taryfie opłat i prowizji pobieranych przez Bank Zachodni WBK S.A. za czynności bankowe dla ludności z dnia 16.06.2014 r. znajduje się w części „Rachunki

¹Na dzień 30 czerwca 2014 r. suma bilansowa wszystkich banków komercyjnych wyniosła 1,39 bln zł (dane NBP). Udział 20 analizowanych banków w grupie wszystkich banków w zakresie sum bilansowych wyniósł 82,69%.

²Prezentowane w tym rozdziale średnie ceny usług bankowych są średnimi arytmetycznymi z opłat w poszczególnych bankach.

bankowe i pakiety nie będące w ofercie”. Warunki cenowe dla dotychczasowych posiadaczy konta Wydajesz&Zarabiasz nie zmieniły się.

- BGŻ S.A., który również dokonał zmiany w ofercie, zamieniając dotychczasowy rachunek Plan Standard na Konto Nr 1. Opłata za Plan Standard wynosiła 8,00 zł i miała charakter warunkowy, a warunkiem z niej zwalniającym było średnie saldo na koncie na poziomie 7 000 zł. Opłata za Konto nr 1 z nowej oferty wynosi 0 zł i ma charakter bezwarunkowy. Jest to konto wyłącznie z kartą debetową. Dotychczas prezentowane konto Plan Standardowy, oferowane przez BGŻ S.A. do 27.03.2014 r., zostało przez bank wycofane i w Taryfie opłat i prowizji pobieranych za czynności bankowe od klientów detalicznych znajduje się w części „Konta, rachunki oszczędnościowe i lokaty w obsłudze”. Dotychczasowi posiadacze tego konta zapłacą więcej za jego prowadzenie, ponieważ bank podniósł miesięczną opłatę za prowadzenie konta Plan Standardowy z 8,00 zł do 10,00 zł. Opłata ta ma charakter warunkowy i warunek w postaci średniego salda na koncie uprawniający do jej obniżenia o 100% pozostał na ww. niezmienionym poziomie. Bank podniósł też opłatę za zmianę planu taryfowego z wyższą opłatą na plan taryfowy z niższą opłatą z 50,00 zł do 100,00 zł. Jest to jedna z wyższych opłat migracyjnych na rynku.

Zmiana w zakresie średniego poziomu opłaty, tj. jej obniżenie, wynika również z ujednoczenia prezentacji cenowej kont w dwóch innych bankach, tj. w Millennium Bank S.A. i w Banku Pocztowym S.A. W Millennium Bank S.A. analizie poddano Dobre Konto, gdzie opłata wynosi 0 zł, jeśli w poprzednim miesiącu została dokonana i zaksięgowana na koncie minimum jedna płatność bezgotówkowa kartą wydaną do konta oraz łączne wpływy zewnętrzne na konto wynosiły 1.000 zł. W przypadku niespełnienia warunku opłata za prowadzenie konta wynosi 7,00 zł. W Banku Pocztowym S.A. analizowano Pocztove Konto Standard, gdzie miesięczna opłata za jego prowadzenie ma również charakter warunkowy i wynosi 0 zł, jeżeli do konta została wydana karta debetowa, oraz 5 zł, jeżeli do konta nie została wydana karta debetowa.

W BNP Paribas Bank Polska S.A. miała również miejsce zmiana oferty w zakresie konta standardowego, ale bez zmiany cenowej za prowadzenie rachunku, a jedynie dotychczasowy Pakiet S zamieniono na Konto Dobrze Dobrane z opłatą 0 zł.

- Opłata za realizację polecenia przelewu w oddziale – średnia opłata w czerwcu 2014 r. wynosiła 6,30 zł i w stosunku do grudnia 2013 r. (6,52 zł) była niższa o 3,37%. Zmiana ta wynika z uwzględnienia w aktualnej analizie:
 - oferty BGŻ S.A. w zakresie Konta Nr 1, gdzie opłata za realizację polecenia przelewu w oddziale wynosi 6,00 zł. W poprzednim półroczu prezentowane było konto Plan Standard z opłatą za realizację polecenia przelewu w oddziale w wysokości 7,00 zł,
 - oferty mBank S.A. w zakresie mKonto Multi, gdzie opłata za realizację polecenia przelewu w oddziale wynosi 4,00 zł. W poprzednim półroczu prezentowane było MultiKonto ja/my (Active) z opłatą za realizację polecenia przelewu w oddziale w wysokości 5,00 zł.

Opłaty za realizację przelewu w oddziale obowiązują w 18 na 20 analizowanych banków i utrzymują się w przedziale od 2,00 zł do 10,00 zł. Opłaty tej nie ponosi klient, realizujący przelew w oddziałach Banku BPH S.A. i Banku Pocztowego S.A. Utrzymanie opłaty w zdecydowanej większości banków świadczy o tym, że banki starają się nadal zachęcać klientów do większej aktywności w korzystaniu z konta i bankowości internetowej.

- Opłata za realizację przelewu przez telefon – średnia opłata w czerwcu 2014 r. wyniosła 2,89 zł i jest to obniżenie o 9,12% w stosunku do grudnia 2013 r. (3,18 zł). Opłata została zmieniona i jest niższa w związku ze zmianą oferty w zakresie kont standardowych w następujących bankach:
 - BGŻ S.A. – Konto Nr 1, gdzie opłata za realizację polecenia przelewu przez telefon wynosi 3,00 zł. W przypadku konta Plan Standard, które było przedmiotem poprzedniej analizy, opłata ta wynosiła 5,00 zł.
 - Bank Zachodni WBK S.A. – konto Godne Polecenia z opłatą za realizację polecenia przelewu przez telefon w wysokości 0 zł. W dotychczas analizowanym koncie Wydajesz&Zarabiasz usługa ta kosztowała 0,50 zł.
 - mBank S.A. – mKonto Multi, gdzie opłata za realizację polecenia przelewu przez telefon kosztuje 2,00 zł. W poprzednio prezentowanym koncie MultiKonto ja/my (Active) opłata ta wynosiła 4,00 zł.

Opłaty za realizację przelewu przez telefon obowiązują w 15 na 20 analizowanych banków i utrzymują się w przedziale od 1,00 zł do 10,00 zł. Opłaty tej nie ponosi klient, realizując przelew telefonicznie w ING Banku Śląskim S.A., Banku BPH S.A. i Banku Zachodnim WBK S.A. Z opcji takiej nie mogą skorzystać posiadacze kont standardowych w Krakowskim Banku Spółdzielczym i Euro Banku S.A.

- Opłata za realizację przelewu za pośrednictwem Internetu – średnia opłata uległa obniżeniu o ponad połowę i wynosi 0,08 zł (w grudniu 2013 r. wynosiła 0,20 zł). Obniżenie opłaty miało miejsce w następujących bankach:
 - BGŻ S.A. – Konto Nr 1, gdzie opłata za realizację polecenia przelewu przez Internet wynosi 0,00 zł. W przypadku konta Plan Standard, które było przedmiotem poprzedniej analizy, opłata ta wynosiła 1,00 zł.
 - Bank Zachodni WBK S.A. – konto Godne Polecenia, gdzie opłata za realizację polecenia przelewu przez Internet wynosi 0,00 zł. W koncie Wydajesz&Zarabiasz, dotychczas analizowanym, usługa ta kosztowała 0,50 zł.
 - BNP Paribas Bank Polska S.A. – Konto Dobrze Dobrane, w ramach którego opłata za realizację polecenia przelewu przez Internet wynosi 0,00 zł. W poprzednio prezentowanym koncie Pakiet S (będącym w ofercie banku do 31.03.2014 r.) opłata ta wynosiła 0,50 zł.

W zdecydowanej większości, tj. w 17 na 20 analizowanych banków, realizacja przelewu przez Internet odbywa się za darmo. Opłatę taką poniosą jedynie klienci trzech banków, tj. Banku Polska Kasa Opieki S.A. (0,50 zł), Banku Ochrony Środowiska S.A. (0,50 zł) i Krakowskiego Banku Spółdzielczego (0,60 zł).

- Opłata za realizację polecenia zapłaty – średnia opłata za czerwiec 2014 r. wyniosła 0,25 zł i była o ponad połowę niższa od opłaty w grudniu 2013 r., kiedy wynosiła 0,63 zł. Obniżenie opłaty miało miejsce w następujących bankach:
 - Bank Zachodni WBK S.A. – konto Godne Polecenia, w ramach którego opłata za realizację polecenia zapłaty wynosi 0,00 zł. W koncie dotąd analizowanym Wydajesz&Zarabiasz usługa ta kosztowała 0,50 zł.
 - BNP Paribas Bank Polska S.A. – Konto Dobrze Dobrane, gdzie opłata za realizację polecenia zapłaty wynosi 0,00 zł. W poprzednio prezentowanym koncie Pakiet S (będącym w ofercie banku do 31.03.2014 r.) opłata ta wynosiła 2,00 zł.
 - Getin Noble Bank Spółka Akcyjna –Konto Getin Up, w ramach którego opłata za realizację polecenia zapłaty została obniżona z 0,70 zł do 0,00 zł.

Podobnie jak polecenie przelewu przez Internet, polecenie zapłaty zdaje się być preferowaną przez banki formą rozliczeń, gdyż w zdecydowanej większości analizowanych banków nie ma opłaty za realizację polecenia zapłaty. Tylko 3 z 20 analizowanych banków pobierają taką opłatę. Są to: PKO Bank Polski SA (1,00 zł), Bank Ochrony Środowiska S.A. (1,00 zł) i Krakowski Bank Spółdzielczy (3,00 zł).

- Opłata za realizację zlecenia stałego – średnia opłata za czerwiec 2014 r. dla tej usługi wyniosła 0,45 zł i była o 25% niższa od opłaty w grudniu 2013 r., która wynosiła 0,60 zł. Opłatę obniżyły następujące banki:
 - BGŻ S.A. – Konto Nr 1, gdzie opłata za realizację zlecenia stałego wynosi 0,00 zł. W przypadku konta Plan Standard, które było przedmiotem poprzedniej analizy, opłata ta wynosiła 1,50 zł.
 - Bank Zachodni WBK S.A. – konto Godne Polecenia z opłatą za realizację zlecenia stałego w wysokości 0 zł. W dotychczas analizowanym koncie Wydajesz&Zarabiasz usługa ta kosztowała 0,50 zł.
 - Millennium Bank S.A. – Dobre Konto, gdzie opłata za realizację zlecenia stałego została obniżona z 0,50 zł do 0,00 zł.
 - BNP Paribas Bank Polska S.A. – Konto Dobrze Dobrane, w ramach którego opłata za realizację zlecenia stałego wynosi 0,00 zł. W poprzednio prezentowanym koncie Pakiet S (będącym w ofercie banku do 31.03.2014 r.) opłata ta wynosiła 0,50 zł.

Większość analizowanych banków nie pobiera opłaty za realizację zlecenia stałego. Opłatę taką klienci poniosą jedynie w 4 z 20 analizowanych banków, tj. w Euro Banku S.A. (5,00 zł), Krakowskim Banku Spółdzielczym (2,50 zł), Banku Polska Kasa Opieki S.A. (1,00 zł) i Banku Ochrony Środowiska S.A. (0,50 zł).

- Opłaty za realizację wpłaty gotówkowej na rachunek w innym banku – w przypadku tej usługi można stwierdzić, że średnie pozostały w zasadzie na zbliżonym poziomie w porównaniu do poprzednio analizowanego okresu. Średnia cena tej usługi wyniosła min. 13,31 zł, maks. 0,74% kwoty wpłaty (w grudniu 2013 r. wynosiła ona min. 13,07 zł, maks. 0,76% kwoty wpłaty). Niewielki wzrost o 1,84% nie jest spowodowany decyzjami cenowymi banków, a jedynie nieuwzględnieniem w obecnej analizie DNB Banku Polska S.A. W przypadku tej usługi tylko w części banków istnieje możliwość dokonywania wpłat gotówkowych przez osoby nieposiadające rachunku w tym banku na rachunek w innym banku.

Obecnie w grupie 21 analizowanych banków usługę taką proponuje 13 banków (PKO BP S.A, Bank BPH S.A., BZ WBK S.A., Bank Millennium S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A., Bank Poczty S.A., BOŚ S.A., Krakowski Bank Spółdzielczy, Alior Bank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., Euro Bank S.A., BP Paribas Bank Polska S.A., Nordea Bank Polska S.A.).

- Opłata za prowadzenie konta internetowego – banki oferują klientom w ramach tzw. bankowości internetowej (elektronicznej) klasyczne konta internetowe (czyli takie, w których kontakt z bankiem odbywa się wyłącznie z wykorzystaniem ww. kanału komunikacji) lub umożliwiają klientowi, w ramach klasycznego rachunku typu ROR, składanie dyspozycji przez Internet. Za prowadzenie konta internetowego banki nie pobierają opłat, a realizacja przelewów tym kanałem często jest bezpłatna lub jej koszt jest minimalny. Tylko Inteligo jest klasycznym kontem internetowym, natomiast ING Direct, Lubię to konto!, Pakiet Online, Konto Aktywne oraz eKonto mobilne umożliwiają klientom dodatkowo złożenie przelewu w oddziale. W I półroczu 2014 r. nie były wprowadzane zmiany cenowe w zakresie ww. kont internetowych. Zmiana, jaka miała miejsce w odniesieniu do analizowanych, wybranych kont internetowych, dotyczy mBanku i polegała na wprowadzeniu do oferty nowego rachunku eKonto mobilne. Opłata miesięczna za prowadzenie rachunku i opłata miesięczna za użytkowanie karty debetowej wynoszą 0 zł i mają charakter bezwarunkowy. Nowy rachunek jest dostępny dla klientów, którzy w momencie wnioskowania o jego otwarcie nie posiadają w banku żadnego innego rachunku. Do tej pory bank oferował i oferuje nadal dwa rodzaje eKonta. Pierwsze to bezpłatne eKonto z warunkową opłatą za kartę wydaną do rachunku w wysokości 4,00 zł. Warunkiem zwalniającym z ww. opłaty jest wykonanie transakcji bezgotówkowych na kwotę minimum 100,00 zł. Drugie konto, to również bezpłatne eKonto z darmowymi bankomatami (na terenie kraju). Opłata miesięczna za użytkowanie karty wynosi 7,00 zł, ma charakter warunkowy i jest znoszona po wykonaniu transakcji bezgotówkowych na kwotę minimum 200,00 zł.

Szczegółowe informacje nt. opłat w złotych stosowanych przez polskie banki za prowadzenie rachunku bankowego oraz realizację wpłaty gotówkowej, polecenia przelewu i polecenia zapłaty na rachunki odbiorców w innych bankach dla klientów indywidualnych w czerwcu 2014 r. w odniesieniu do grudnia 2013 r. prezentuje Załącznik nr 1.

2. Wysokość opłat i prowizji związanych z obsługą kart debetowych

Do materiału została dołączona także tabela, w której uwzględniono i porównano stosowane przez polskie banki opłaty związane z wydaniem i obsługą kart debetowych (Załącznik nr 2). Opłaty te dotyczą w szczególności: wydania lub użytkowania karty debetowej, wypłaty gotówki z użyciem karty debetowej w bankomatach (własnych, innych sieci w kraju i za granicą) oraz usługi cash back.

Podstawowe opłaty związane z użytkowaniem karty debetowej kształtują się następująco:

- opłata za wydanie – obecnie żaden z 20 analizowanych banków nie pobiera opłaty za wydanie karty,
- opłata za użytkowanie karty – opłata ta w analizowanych bankach ma charakter miesięczny. W analizowanej grupie znajdują się dwa banki, które w sposób bezwarunkowy nie pobierają ww. opłaty. Są to Bank BPH S.A. i Bank Zachodni WBK S.A.
- W pozostałych bankach opłaty miesięczne za użytkowanie karty wahają się w przedziale od 2,25 zł do 9,00 zł. Średnia opłata w czerwcu 2014 r. wynosiła 2,61 zł i była niższa o 33,76% w stosunku do poprzedniego okresu (3,94 zł). Spadek ten nie jest spowodowany jednak bezpośrednimi decyzjami cenowymi banków, lecz w zdecydowanej większości zmianami w ofercie banków w zakresie kont standardowych i dedykowanych do nich kart debetowych na nowych, lepszych warunkach cenowych, jak również ujednocnieniem sposobu prezentacji opłat w części banków. Cena za użytkowanie karty w zdecydowanej większości banków prezentowana jest w następujący sposób „0 zł/4 zł”, co oznacza brak miesięcznej opłaty za użytkowanie karty w przypadku spełnienia określonego warunku lub jej pobranie w przypadku jego niespełnienia. W takich przypadkach w Załączniku nr 2 na potrzeby niniejszej analizy prezentowana jest cena na poziomie 0 zł, a w części opisowej prezentowana jest treść warunku i wysokość opłaty, w przypadku jego niespełnienia. Zmiany takie miały miejsce w następujących bankach:
 - Bank Zachodni WBK S.A. – w związku ze zmianą oferty wprowadzono konto Godne Polecenia z dedykowaną do niego kartą debetową MasterCard Omni, za użytkowanie której miesięczna opłata wynosi 0,00 zł i ma charakter bezwarunkowy, podczas gdy w poprzedniej analizie prezentowana była karta Visa WydaJesz&Zarabiasz z opłatą miesięczną w wysokości 5,00 zł.
 - Bank Millennium S.A. – miesięczna opłata za użytkowanie karty wynosi 0,00 zł, jeżeli w danym miesiącu została dokonana i zaksięgowana minimum jedna płatność bezgotówkowa kartą wydaną do konta oraz łączne wpływy zewnętrzne na konto wyniosły co najmniej 1. 000 zł. W przypadku niespełnienia tego warunku opłata wynosi 4,00 zł.
 - Bank Poczty S.A. – miesięczna opłata za użytkowanie karty wynosi 0,00 zł w przypadku dokonania kartą wydaną do rachunku transakcji bezgotówkowych

na kwotę co najmniej 300 zł. W przypadku niespełnienia warunku opłata wynosi 5,00 zł.

- BGŻ S.A. – w związku ze zmianą oferty wprowadzono Konto Nr 1 z dedykowaną do niego kartą debetową, której miesięczne użytkowanie kosztuje 9,00 zł. Opłata ma charakter warunkowy, bowiem nie jest pobierana w przypadku dokonania operacji bezgotówkowych zaksięgowanych w cyklu prowizyjnym na kwotę co najmniej 300 zł. W poprzedniej analizie prezentowana była karta debetowa do rachunku Plan Standard z opłatą miesięczną w wysokości 5,00 zł z analogicznym warunkiem zwalniającym.
- Getin Noble Bank Spółka Akcyjna – bank ustalił sztywną, miesięczną opłatę za użytkowanie karty debetowej, jednakową dla karty Visa Debit i karty MasterCard. W przypadku karty Visa Debit miesięczna opłata za użytkowanie karty wydanej do rachunku wynosi 2,99 zł, pod warunkiem rozliczenia w ciągu miesiąca transakcji bezgotówkowych dokonanych kartą oraz płatności dokonanych aplikacją iKasa na łączną kwotę minimum 300 zł. W przypadku niespełnienia tego warunku opłata miesięczna za użytkowanie karty wyniesie 7,99 zł. Oznacza to wzrost opłaty przy niespełnieniu warunku w stosunku do poprzedniego analizowanego okresu z 5,00 zł do 7,99 zł. W przypadku karty MasterCard miesięczna opłata za użytkowanie karty wydanej do rachunku wynosi również 2,99 zł, gdy w ciągu miesiąca zostaną rozliczone transakcje bezgotówkowe dokonane kartą oraz płatności dokonane aplikacją iKasa na łączną kwotę minimum 100 zł. W przypadku niespełnienia warunku opłata miesięczna za użytkowanie karty wyniesie 6,99 zł. Oznacza to wzrost tej opłaty w stosunku do poprzedniego analizowanego okresu z 3,99 zł do 6,99 zł. Wymagany poziom transakcji bezgotówkowych uprawniający do niższej miesięcznej opłaty za użytkowanie ww. kart pozostał na niezmiennym poziomie.
- Raiffeisen POLBANK S.A. – miesięczna opłata za użytkowanie karty wynosi 0 zł, jeśli liczba zaksięgowanych transakcji bezgotówkowych kartą debetową wynosi co najmniej 6. Jeśli liczba zaksięgowanych transakcji bezgotówkowych wynosi mniej niż 6, opłata za kartę wynosi 6 zł.

Większość banków kontynuuje praktykę polegającą na tym, że ustalona miesięczna opłata za kartę nie jest pobierana bądź jest zwracana w przypadku dokonania kartą w ciągu miesiąca określonej liczby transakcji bezgotówkowych (w analizowanych bankach jest to przedział od 1 do 6 transakcji) lub transakcji o wartości powyżej określonego przez bank limitu kwotowego (w analizowanych bankach przedział kwotowy waha się od 100 zł do 300 zł). Spośród 20 analizowanych banków, w 12 bankach miesięczna opłata za użytkowanie karty ma charakter warunkowy (PKO BP SA, ING Bank Śląski S.A, mBank S.A, Millennium S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A., Bank Pocztowy S.A., Deutsche Bank Polska S.A., BGŻ S.A., Alior Bank S.A., Getin Noble Bank S.A., Raiffeisen POLBANK S.A., BNP Paribas Bank Polska S.A.), a w 6 ma charakter bezwarunkowy (Bank Handlowy w Warszawie S.A., Bank Ochrony Środowiska S.A., Krakowski Bank Spółdzielczy, Credit Agricole Bank Polska S.A., Eurobank S.A. i Nordea Bank Polska S.A.). Dokładny opis takich przypadków zawierają przypisy w Załączniku nr 2.

- opłaty za wypłatę gotówki z użyciem karty debetowej:

- we własnych bankomatach – wszystkie analizowane banki nie pobierają opłaty za wypłatę gotówki z bankomatu, jeśli transakcja ta jest dokonywana we własnej sieci bankomatów danego banku lub w sieci współpracującej,
- w innych bankomatach w kraju – w tym przypadku opłatę pobiera zdecydowana większość (17 z 20) banków, a jej wysokość jest dość mocno zróżnicowana, kształtuje się od 1,00 zł do 8,00 zł. Średnia opłata w czerwcu 2014 r. wyniosła 3,97 zł i była niższa o 6,81% w stosunku do opłaty z grudnia 2013 r.(4,26 zł). W części analizowanych banków poziom tych opłat został ustalony jako procent wypłacanej kwoty i waha się w przedziale od 2% do 4,50%, przy czym dodatkowo określona została stawka minimalna w granicach od 1,00 zł do 9,00 zł.
 - W I półroczu 2014 r. opłatę wprowadził Bank Zachodni WBK S.A. w wysokości 5,00 zł.
 - W I półroczu 2014 r. opłatę zniósł BGŻ S.A. Dotychczasowa opłata wynosiła 3% wypłacanej kwoty, min. 5,00 zł, teraz opłata wynosi 0 zł, co jest wynikiem zmiany oferty konta standardowego i dedykowanej do niego karty debetowej. W aktualnie oferowanym Koncie Nr 1 wzrosła miesięczna opłata za użytkowanie karty debetowej z 5,00 zł do 9,00 zł, w zamian bank odstąpił od opłaty za wypłaty kartą w obcych bankomatach.
 - W pierwszym półroczu 2014 r. opłatę zmodyfikował BNP Paribas Bank Polska S.A. Opłata wynosiła dotąd 3% wypłacanej kwoty, min. 5,00 zł, teraz opłata wynosi 0 zł za 4 pierwsze wypłaty w miesiącu i 3 zł za piątą i kolejne wypłaty w miesiącu.
 - Opłaty za wypłatę w obcych bankomatach w kraju w sposób bezwarunkowy nie pobierają: BGŻ S.A., ING Bank Śląski S.A. i Nordea Bank Polska S.A. Opłata wynosi również 0 zł w Alior Banku S.A. i BNP Paribas Bank Polska S.A., ale po spełnieniu określonych warunków, w przypadku Alior Banku S.A, gdy:
 - w danym miesiącu, innym niż miesiąc otwarcia ROR, do którego wydana jest karta, na rachunku odnotowano wpływ z tytułu wynagrodzenia dokonany przez pracodawcę bądź wpływ z tytułu stypendium dokonany przez uczelnię wyższą bądź wpływ z tytułu renty lub emerytury dokonany przez ZUS; lub
 - w danym miesiącu, innym niż miesiąc otwarcia ROR, do którego wydana jest karta, na rachunku odnotowano jednorazowy wpływ z rachunku innego banku, lub z rachunków dla klientów biznesowych prowadzonych w Alior Banku na kwotę większą lub równą 2 000 zł lub większą lub równą 1 000 zł, w przypadku gdy właściciel lub oboje współwłaściciele rachunku jest studentem/uczniem/słuchaczem i nie przekroczyli 24 roku życia; lub
 - w danym miesiącu innym niż miesiąc otwarcia ROR, do którego wydano kartę, właściciel lub współwłaściciel ROR posiada depozyt/y o średnim saldzie miesięcznym w wysokości minimum 10 000 zł; lub
 - właściciel lub współwłaściciel ROR jest kredytobiorcą (lub współkredytobiorcą) z tytułu kredytu udzielonego przez Bank o średnim miesięcznym saldzie zadłużenia w wysokości minimum 5 000 zł; lub
 - właściciel rachunku, do którego wydana jest karta, nie ukończył 19 roku życia,
 - a w przypadku BNP Paribas Bank Polska S.A. 0 zł kosztują cztery pierwsze wypłaty w miesiącu.

- w bankomatach za granicą – opłatę za tę usługę pobiera 19 z 20 badanych banków, chyba że klient skorzysta z bankomatu należącego do danej grupy bankowej. Opłaty tej nie pobiera jedynie Alior Bank S.A. Konstrukcja opłat jest analogiczna, jak w przypadku wypłat z krajowych bankomatów innych niż własne. Stawki kształtują się w przedziale od 5,00 zł do 15,00 zł, a w przypadku procentu wypłacanej kwoty stawka waha się od 1% do 4,50% wartości transakcji, przy czym zazwyczaj określona jest również górna granica kwotowa. Średnia minimalna stawka wynosi 8,02 zł, podczas gdy w grudniu 2013 r. wynosiła ona 8,12 zł, natomiast średnia stawka maksymalna liczona procentem od wypłacanej kwoty wynosi 2,84% (średnia w grudniu 2013 r. 2,85%). Minimalne obniżenie o 1,23% nie jest spowodowane decyzjami cenowymi banków, a jedynie nieuwzględnieniem w obecnej analizie DNB Banku Polska S.A.
- opłaty za usługę cash back – jest to usługa, dzięki której klienci mogą wypłacać gotówkę przy okazji płacenia kartami debetowymi za zakupy w punktach handlowo-usługowych oznaczonych logo VISA cash back lub MasterCard/Maestro cash back, na terenie całego kraju. Warunkiem wypłaty gotówki jest jednoczesne dokonanie płatności bezgotówkowej – nie jest możliwa sama wypłata gotówki. Maksymalna kwota wypłaty wynosi 200 zł (dla kart Visa) lub 300 zł (dla kart MasterCard/Maestro niektórych wydawców) przy każdym dokonywanym zakupie, a gotówkę można pobierać wielokrotnie w ciągu jednego dnia. Wśród 20 analizowanych banków usługę cash back oferuje 13 banków. W analizowanym okresie do tej grupy dołączył Nordea Bank Polska S.A. z opłatą 0 zł. Usługa cash back jest bezpłatna w 10 bankach, zaś trzy banki pobierają opłatę w następującej wysokości: PKO BP S.A. – 1,00 zł, Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. – 0,50 zł oraz Bank Pekao S.A. – 0,99 zł.

3. Wysokość prowizji i opłat związanych z realizacją wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy w instytucjach innych niż banki oraz opłat obowiązujących przy wysyłaniu krajowych przekazów pieniężnych

3.1. Wpłata gotówkowa na rachunek bankowy

Wpłata gotówkowa jest formą rozliczeń pieniężnych niewymagającą posiadania rachunku bankowego przez płatnika. Płatnik może zrealizować swoje zobowiązanie, wpłacając na rachunek bankowy odbiorcy gotówkę w różnych instytucjach, takich jak: banki, Poczta Polska czy też inne firmy zajmujące się pośrednictwem w takich wpłatach. Koszty tej operacji kształtują się różnie, w zależności od zarówno cennika stosowanego przez ww. podmioty, jak i rodzaju odbiorcy.

3.1.1. Poczta Polska S.A.

Przedsiębiorstwo to ma ustawowe uprawnienie do wykonywania niektórych czynności bankowych, spośród których najważniejszą i najpowszechniejszą jest przyjmowanie wpłat na rachunki bankowe.

Poczta Polska S.A. przyjmuje i obsługuje następujące rodzaje wpłat na rachunki bankowe:

- wpłaty STANDARD – wpłaty na rachunek bankowy,
- wpłaty STANDARD PRIORYTET, wprowadzone do oferty Poczty Polskiej w II półroczu 2013 roku,
- wpłaty PLUS,
- wpłaty z tytułu składek ZUS,
- wpłaty na rzecz urzędów skarbowych,
- wpłaty z tytułu zobowiązań podatkowych na rzecz urzędów skarbowych.

Wpłaty na rachunki bankowe w oddziałach banków mających siedzibę na terenie kraju przyjmowane są w placówkach pocztowych w godzinach ich pracy oraz przez listonoszy obsługujących tereny wiejskie. W placówkach pocztowych klient może dokonać wpłaty w złotych na rachunek bankowy bez ograniczeń kwotowych, natomiast za pośrednictwem listonoszy kwota wpłaty nie może być wyższa niż równowartość 120% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok, w którym dokonano wpłaty (kwota ta w 2013 r. wyniosła 3. 650 zł³).

³Według danych Poczty Polskiej SA.

Opłaty za wykonanie wpłaty na rachunek bankowy utrzymują się na niezmiennym poziomie w porównaniu do ostatnio analizowanego okresu, tj. grudnia 2013 r., i według cennika przedstawiają się następująco:

- wpłaty STANDARD – opłata wynosi 2,50 zł przy kwocie wpłaty do 1. 000 zł lub 0,5% od kwoty wpłaty w wysokości powyżej 1 000 zł,
- wpłaty STANDARD na rzecz organizacji pożytku publicznego – opłata wynosi 1,00 zł,
- wpłaty STANDARD na rzecz Telekomunikacji Polskiej S.A. z tytułu opłat za usługi telekomunikacyjne – opłata wynosi 1,75 zł,
- wpłaty STANDARD PRIORYTET - opłata wynosi 3,00 zł od wpłaty do kwoty 500,00 zł oraz 0,6% od kwoty wpłaty powyżej 500,00 zł (wcześniej opłata wynosiła 3,00 zł od każdej wpłaty, bez względu na wysokość wpłaty),
- wpłaty na rzecz ZUS z tytułu składek ubezpieczeniowych oraz z tytułu zobowiązań podatkowych na rzecz urzędów skarbowych – wpłaty na rzecz ZUS oraz urzędów skarbowych przyjmowane są w placówkach pocztowych z opłatą 5,00 zł od wpłaty bez względu na jej wysokość. Wpłaty na rachunki bankowe ZUS i urzędów skarbowych obsługiwane w ramach Poczтового Konta Firmowego (PKF) przyjmowane są w placówkach pocztowych z opłatą określoną w Taryfie opłat i prowizji bankowych stosowanych przez Bank Pocztowy S.A. dla Klientów i Mikroprzedsiębiorstw w wysokości 5,00 zł (wcześniej było 3,50 zł) od każdej wpłaty.

Ponadto funkcjonuje tzw. wpłata PLUS, tj. usługa polegająca na przyjmowaniu od klientów w placówkach pocztowych wpłat gotówkowych na rachunki bankowe odbiorców na podstawie umów określających indywidualne zasady obsługi tych wpłat lub pobierania opłat. Umowy te mogą być zawarte z odbiorcami wpłat lub z bankami prowadzącymi ich rachunki. W ramach tej usługi opłata za dokonanie wpłaty przez klienta nie jest pobierana lub pobierana jest w niższej stawce, niż wynika to z cennika wpłat i wpłat gotówkowych w Poczcie Polskiej S.A.

Od początku 2013 r. do programu Wpłata Plus przystąpiło 397 klientów, w I półroczu 2014 roku przystąpiło do ww. programu 136 klientów. Średnia opłata od wpłat dokonanych w ramach zawartych umów (wpłata PLUS) wynosiła w I półroczu 2013 r. 1,94 zł, w II półroczu 2013 r. 1,57zł, a w I półroczu 2014 r. 1,99 zł.

3.1.2. Pośrednicy finansowi

W Polsce funkcjonują podmioty będące instytucjami płatniczymi, zwane dalej „pośrednikami finansowymi”, które w ramach prowadzonej działalności gospodarczej przyjmują od osób fizycznych środki pieniężne w gotówce w celu przekazania ich na rachunki bankowe tzw. masowych wierzycieli, tj. firm telekomunikacyjnych, zakładów energetycznych, gazowni, telewizji kablowych itp., z tytułu opłat o charakterze periodycznym za usługi świadczone przez tych wierzycieli⁴. Dla celów tego materiału wybrane zostały trzy najbardziej reprezentatywne podmioty, w których koszty opłacania comiesięcznych rachunków za prąd, gaz, czynsz, telefon itp. kształtują się następująco:

⁴Płatności dokonywane w celu realizacji opłat z tytułu usług świadczonych przez masowych wierzycieli, np. za telefon, energię, gaz czy telewizję kablową, są w notatce nazywane „płatnościami masowymi”.

- Drobne Rachunki – usługa ta jest oferowana w sieci sklepów „Żabka”⁷, obecnie przy współpracy z Bankiem Pekao S.A. (w związku z usługą „Wygodne rachunki” znajdującą się w ofercie banku). Bezpieczeństwo transakcji gwarantowane jest przez Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. W ramach tej usługi dodatkowo klientom oferowana jest Karta Identyfikacji Klienta (KIK), która po prawidłowym wypełnieniu formularza pozwala na skrócenie czasu realizacji płatności, gdyż identyfikacja klienta następuje po zeskanowaniu kodu kreskowego z karty. Opłata za realizację rachunku, dokonywana w formie gotówkowej i za pomocą karty płatniczej (usługa dostępna od czerwca 2011 r.)⁵, utrzymuje się na tym samym poziomie w stosunku do ostatnio analizowanego okresu, tj. grudnia 2013 r., i wynosi 1,89 zł za rachunki do kwoty 500 zł, natomiast 0,4% za każdy rachunek powyżej 500 zł⁶ (w wybranych sklepach wysokość opłaty może się różnić). Nie wprowadzano w zakresie tej usługi zmian ceny w I półroczu 2014 r.
- Moje Rachunki – uczestnikami sieci VIATM – Moje Rachunki są firmy wystawiające rachunki, z którymi firma Bill Bird, operator tej sieci, zawarła umowy o współpracy, co gwarantuje bezpieczeństwo transakcji i przepływ środków finansowych. Prowizje za realizację rachunków są zróżnicowane w zależności od rodzaju opłacanej usługi (telefon, gaz, telewizja itp.), a także rodzaju odbiorcy płatności i wahają się – podobnie jak w grudniu 2013 r. – średnio w przedziale od 0,99 zł do 1,99 zł⁷. Przy rachunkach o wartości powyżej 1. 000 zł, poza prowizją ustaloną dla poszczególnych podmiotów, pobierana jest dodatkowa opłata transakcyjna w wysokości 0,3% wartości wpłaty. Warto jednak zaznaczyć, że dodatkowa opłata nie dotyczy wybranych odbiorców (Netia, WIK Opole, 4 Life Direct, Fortum, PAH, WOŚP, Sferia oraz MasterCard).
- FotoKasa – nowy system stworzony przez Bank Handlowy w Warszawie S.A. w zastępstwie zlikwidowanego 29 lutego 2012 r. systemu UniKasa.⁹ FotoKasa umożliwia opłacanie rachunków przez skanowanie kodów 2D. Płatność może zostać zrealizowana bezpłatnie za pomocą telefonu komórkowego, zarówno z konta osobistego, jak i z rachunku karty kredytowej klienta w ramach bankowości internetowej Citi Mobile, dostępnej wyłącznie dla klientów Banku Handlowego S.A. W przypadku realizowania płatności w ramach FotoKasy w oddziale lub przy pomocy doradcy prowizje naliczane są zgodnie z Taryfą opłat i prowizji, a ich wysokość zależy od rodzaju konta klienta.

Tabela 1. Zestawienie średnich opłat za realizację płatności masowych

Poczta Polska S.A.	1,00 – 2,50 zł, powyżej 1 000 zł – 0,5% (1,99 zł dla wpłat PLUS)
Drobne Rachunki	średnio 1,89 zł, powyżej 500 zł – 0,4%
VIA – Moje Rachunki	Od 0,99 zł do 1,99 zł
FotoKasa⁸	0 zł (tylko poprzez Citi Mobile)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostępnych na stronach internetowych Poczty Polskiej S.A. i pośredników finansowych.

⁵<http://www.zabka.pl/pl/uslugi/platnosc-karta-za-rachunki>,6

⁶<http://www.zabka.pl/pl/uslugi/drobne-rachunki>,4

⁷<http://www.billbird.pl/cennik,17.html>

⁸Dostępna tylko dla klientów posiadających rachunek w Banku Handlowym S.A.

Analiza wysokości prowizji i opłat związanych z realizacją wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy w instytucjach innych niż banki oraz opłat obowiązujących przy wysyłaniu krajowych przekazów pieniężnych wskazuje, że zmiany cenowe miały miejsce w Poczcie Polskiej S.A. i dotyczyły wzrostu opłaty za wpłaty STANDARD PRIORYTET z 3,00 zł (bez względu na wysokość wpłaty) do 3,00 zł od wpłaty przy kwocie do 500,00 zł oraz 0,6% od kwoty wpłaty powyżej 500,00 zł, wzrostu opłaty za wpłaty na rzecz ZUS z tytułu składek ubezpieczeniowych oraz z tytułu zobowiązań podatkowych na rzecz urzędów skarbowych z 3,00 zł do 5,00 zł i wzrostu średniej opłaty za tzw. wpłaty PLUS z 1,57 zł do 1,99 zł.

3.2. Przekaz pieniężny

Funkcjonująca na rynku usługa przekazu pieniężnego, polegająca na pośredniczeniu w przekazaniu gotówki pomiędzy wpłacającym a odbiorcą, jest świadczona głównie przez Poczta Polska S.A. oraz następujące firmy: Western Union i MoneyGram.

3.2.1. Poczta Polska S.A.

- Przekazy pocztowe w obrocie krajowym

Poza opisaną już usługą wpłaty na rachunki bankowe jedną z podstawowych czynności Poczty jest wykonywanie przekazów pocztowych. Przekazy pieniężne można nadawać w każdej placówce pocztowej, a na terenach wiejskich lub o rozproszonej zabudowie – również u listonosza. Usługa ta jest świadczona dla klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych. Kwota przekazu pocztowego nadawanego w urzędzie pocztowym nie jest ograniczona. Natomiast listonosz może przyjąć przekaz wyłącznie do kwoty nieprzekraczającej granicznej wartości przekazu pocztowego (kwota ta obecnie wynosi 3.650 zł). Przekaz pocztowy doręczany jest w ciągu 3-4 dni roboczych po dniu nadania. Opłata za przekazy pocztowe w obrocie krajowym wynosi 1% przekazywanej kwoty plus 5,20 zł, a za potwierdzenie odbioru dodatkowo naliczana jest opłata w wysokości 1,90 zł.

Od stycznia 2012 r. Poczta Polska S.A. umożliwiła swoim klientom nadawanie przekazów pocztowych w obrocie krajowym również za pośrednictwem Internetu. Klient na stronie internetowej Poczty Polskiej S.A. może nadać przekazy pocztowe w obrocie krajowym, jak również monitorować stan realizacji usługi. Koszt usługi realizowanej drogą internetową jest taki sam jak koszt usługi w placówce pocztowej, czyli wynosi 1% wartości przekazywanej kwoty plus 5,20 zł.

- Przekazy pocztowe w obrocie zagranicznym

Poczta Polska S.A. świadczy również usługę przekazu zagranicznego, która polega na przekazywaniu płatności za granicę zarówno na adres zamieszkania odbiorcy, jak i na jego rachunek bankowy. Z usługi zagranicznego przekazu pocztowego można skorzystać w każdym urzędzie pocztowym na terenie całego kraju. Obecnie istnieje możliwość przekazania płatności do ponad 30 krajów na świecie⁹.

⁹www.poczta-polska.pl/zagraniczny-przekaz-pocztowy/

Opłata za nadanie przekazu zagranicznego nie uległa zmianie i wynosi 1% kwoty przekazu plus 23,00 zł. Usługa przekazu zagranicznego świadczona przez Poczta Polska S.A. obejmuje również wypłatę przekazów nadanych za granicą do Polski. Przekazy te mogą być nadane:

- na adres zamieszkania adresata – przekaz gotówkowy,
- na rachunek bankowy adresata – pod warunkiem że instytucja przyjmująca wpłatę oferuje taki sposób przekazu.

Przekazy gotówkowe wypłacane są przez polskie urzędy pocztowe w miejscu zamieszkania adresata w złotych. Przeliczenie waluty na złote następuje według kursu kupna dewiz banku, z którego usług w zakresie rozliczeń zagranicznych korzysta Poczta Polska S.A. Przekaz kierowany na rachunek bankowy realizowany jest w walucie, w jakiej został nadany.

- Ekspres pieniężny – POCZTOWE ZLECENIE WYPŁATY (EP-PZW)

Poczta Polska S.A. realizuje usługę umowną w obrocie krajowym Ekspres Pieniężny – Pocztove Zlecenie Wypłaty polegającą na przekazywaniu za pomocą sieci teleinformatycznych lub innych środków łączności zlecenia wypłaty określonej kwoty pieniężnej. Usługa wykonywana jest od 16.06.2013 r. w trzech wariantach:

- Ekspres Pieniężny „na teraz” – wypłata w dowolnym urzędzie pocztowym na terenie kraju po upływie 10 minut od czasu nadania,
- Ekspres Pieniężny „na dziś” – doręczenie pod wskazany adres w ciągu 6 godzin od czasu nadania,
- Ekspres Pieniężny „na jutro” – doręczenie pod wskazany adres w następnym dniu roboczym po dniu nadania.

Usługa EP-PZW jest świadczona przez wszystkie urzędy pocztowe oraz przez stronę internetową Poczty Polskiej. Nadanie EP-PZW w urzędzie pocztowym następuje na podstawie pisemnego lub ustnego zlecenia. Wysokość kwoty nadania EP-PZW nie podlega ograniczeniu.

EP „na teraz” wypłacany jest wyłącznie adresatowi w dowolnym urzędzie pocztowym na podstawie Unikalnego Identyfikatora EP-PZW podawanego przez adresata.

EP-PZW „na dziś” i „na jutro” jest doręczany pod wskazany adres. Usługa umożliwia klientom sprawdzanie stanu realizacji EP-PZW w dowolnym urzędzie pocztowym lub przez stronę internetową Poczty Polskiej.

Opłata za świadczenie usługi EP-PZW uiszczana jest przy nadaniu w placówce pocztowej lub przelewem w przypadku nadania przez Internet. Do dnia 31 marca 2014 r. opłata za usługę Ekspres Pieniężny wynosiła:

- Ekspres Pieniężny „na teraz” – 1% od wartości przekazywanych środków plus opłata 14,00 zł,
- Ekspres Pieniężny „na dziś” – 1% od wartości przekazywanych środków plus opłata 35,00 zł,

- Ekspres Pieniężny „na jutro” – opłata 12,00 zł + 1% od wartości przekazywanych środków.

Od dnia 1.04.2014 r. uległa ona zmianie. Zrezygnowano z formuły 1% od kwoty przekazywanych środków i stałej opłaty kwotowej wprowadzając cennik przedziałowy, tj. określone progi kwotowe i przyporządkowane im opłaty z podziałem oraz wyszczególniając miejsce realizacji usługi tj. placówkę pocztową i Internet. Opłaty za nadanie Ekspresu Pieniężnego przez Internet są niższe niż w przypadku ich realizacji w placówce pocztowej. Opłaty za tę usługę ilustruje Tabela 2.

Tabela 2. Opłaty za usługę Ekspres Pieniężny realizowaną przez Poczta Polska S.A.

Poz.	Nazwa	Wartość Ekspresu Pieniężnego	Opłata (w złotych) za nadanie w placówce pocztowej	Opłata (w złotych) za nadanie przez Internet
1	Ekspres Pieniężny „na teraz” (wypłata w placówce pocztowej po upływie 10 minut od czasu nadania)	0,01 – 200	15,00	9,50
		200,01 – 300	17,00	13,00
		300,01 – 500	18,00	14,50
		500,01 – 1000	22,00	18,50
		1000,01 – 5000	43,00	35,00
		5000,01 i więcej	85,00	70,00
2	Ekspres Pieniężny „na dziś” (wypłata pod wskazanym adresem w ciągu 6 godzin od nadania)	0,01 – 200	36,00	34,00
		200,01 – 300	38,00	36,00
		300,01 – 500	39,00	37,00
		500,01 – 1000	43,00	41,00
		1000,01 – 5000	65,00	63,00
		5000,01 i więcej	125,00	123,00
3	Ekspres Pieniężny „na jutro” (wypłata pod wskazanym adresem następnego dnia roboczego od nadania)	0,01 – 200	16,50	11,00
		200,01 – 300	18,50	14,50
		300,01 – 500	19,50	16,00
		500,01 – 1000	23,50	20,00
		1000,01 – 5000	44,50	36,50
		5000,01 i więcej	90,00	71,50

UWAGA: do terminów realizacji określonych w poz. 1-3 nie wlicza się czasu określonego w § 4 ust. 3 Regulaminu świadczenia usługi Ekspres Pieniężny w obrocie krajowym.

Źródło: Dane Poczty Polskiej S.A.

3.2.2. Western Union FSI

- Western Union FSI jest amerykańską firmą notowaną na nowojorskiej giełdzie papierów wartościowych i światowym liderem na rynku szybkich przekazów pieniężnych. Swoim klientom oferuje około 500.000 placówek zlokalizowanych w 200 krajach na całym świecie. Największą sieć przedstawicieli Western Union w Polsce tworzą następujące podmioty: Bank Pekao S.A., od lipca 2012 r. PKO Bank Polski S.A. oraz inne współpracujące z bankiem firmy. Międzynarodowe Przekazy Pieniężne Western Union są przeznaczone tylko dla osób fizycznych. W większości krajów przekazy są realizowane w walucie danego kraju, przy czym niektóre kraje mogą dodatkowo wprowadzić możliwość obsługi transakcji w innej walucie. Na przykład w Polsce wpłaty

i wypłaty realizowane są w złotych lub w USD. Opłaty za przekazy pobierane są w całości od nadawców i wyłącznie w złotych. Kwota jednorazowego przekazu wysłanego z Polski wynosi maksymalnie 7 500 USD lub równowartość w złotych. Przekazy odbierane w Polsce (nadane za granicą) nie mają ograniczeń kwotowych. Usługa Western Union obejmuje również przekazy krajowe, które realizowane są na podstawie standardów określonych dla Międzynarodowych Przekazów Pieniężnych Western Union, przy czym walutą obowiązującą przy wpłatach i wypłatach realizowanych w Polsce jest wyłącznie złoty¹⁰. Opłaty obowiązujące przy wysyłaniu krajowych przekazów są zróżnicowane w zależności od wysokości przekazywanej kwoty. W analizowanym okresie nie było zmian w zakresie opłat. Opłaty są analogiczne jak w grudniu 2013 r. i kształtują się następująco:

- od kwoty 1 zł do 150,00 zł – opłata wynosi 10,00 zł,
- od kwoty 150,01 do 300,00 zł – opłata wynosi 20,00 zł,
- od kwoty 300,01 do 500,00 zł – opłata wynosi 25,00 zł,
- od kwoty 500,01 do 1 000,00 – opłata wynosi 30,00 zł,
- od kwoty 1 000,01 do kwoty 2 000,00 zł – opłata wynosi 40,00 zł,
- od kwoty 2 000,01 do kwoty 3 000,00 – opłata wynosi 55,00 zł,
- od kwoty 3 000,01 – opłata wynosi 2% kwoty przekazu + 3,00 zł.

Usługa dodatkowa polegająca na „Dołączeniu wiadomości do przekazu” jest bezpłatna.

3.2.3. MoneyGram

MoneyGram jest firmą świadczącą usługi w dziedzinie ogólnoswiatowych przekazów pieniężnych, w oparciu o sieć 300 000 lokalnych agentów w ponad 197 krajach i regionach. W Polsce z usług MoneyGram można skorzystać w oddziałach BGŻ S.A., Banku Pocztowego S.A., Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., International Currency Exchange oraz w każdym punkcie oznaczonym logo „Moje Przekazy”. MoneyGram nie stosuje jednolitej tabeli prowizji i opłat. Do wyliczenia wysokości opłaty za przekaz pieniężny wykonany w placówkach MoneyGram każdorazowo podaje się kraj oraz kwotę transferu. Poza opłatami za przekaz pobieranymi przy transakcji może obowiązywać kurs walutowy ustalony przez MoneyGram lub jego agentów¹¹. Przykładowe opłaty za realizację przekazów pieniężnych przedstawiają się następująco:

- przekaz pieniężny w kwocie 100 zł na terenie Polski – opłata 8 zł,
- przekaz pieniężny w kwocie 100 zł z Polski do Francji – opłata 25 zł,
- przekaz pieniężny w kwocie 100 euro z Francji do Polski – opłata 13 euro (wcześniej 10 euro),
- przekaz pieniężny w kwocie 100 zł z Polski do Wielkiej Brytanii – opłata 25 zł,
- przekaz pieniężny w kwocie 100 funtów z Wielkiej Brytanii do Polski – opłata 5,99 funta¹².

¹⁰http://www.westernunion.com.pl/viewpage.php?page_id=7

¹¹<http://www.moneygram.com/MGI/PL/Market/Market.htm?CC=PL&LC=PL>

¹²<https://www.moneygram.com/wps/portal/moneygramonline/home/estimator?LC=pl-PL>

Tabela 3. Zestawienie opłat za realizację przekazu pieniężnego

	Obrót krajowy	Obrót zagraniczny
Poczta Polska S.A.	5,20 zł + 1% np. przekaz na 100 zł – opłata 6,20 zł	1% kwoty przekazu +23 zł np. przekaz na 100 zł – opłata 24 zł
Western Union*	np. 100 zł – opłata 10,00 zł	np. przekaz 100 zł do Francji – 30,00 zł
Money Gram**	np. 100 zł – opłata 8,00 zł	np. przekaz 100 zł do Francji – opłata 25,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostępnych na stronach internetowych Poczty Polskiej S.A., Western Union i MoneyGram.

* Tabela opłat Western Union dla przekazu zagranicznego zróżnicowana jest w zależności od kraju i kwoty.

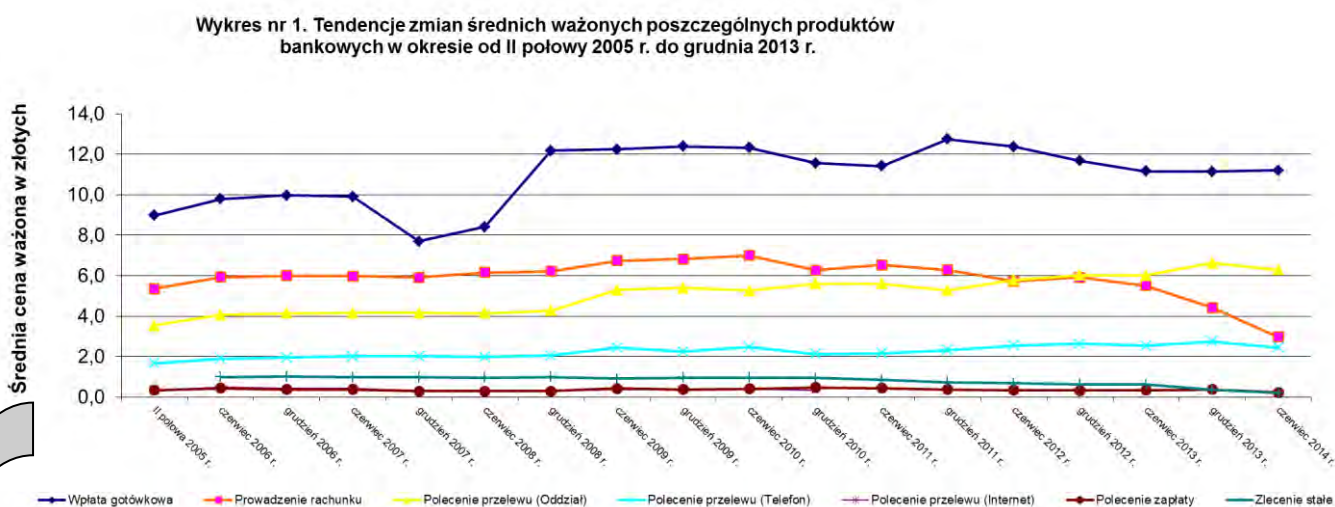
** MoneyGram nie stosuje jednolitej taryfy opłat i prowizji. Do wyliczenia kwoty każdorazowo podaje się kraj i kwotę przekazu.

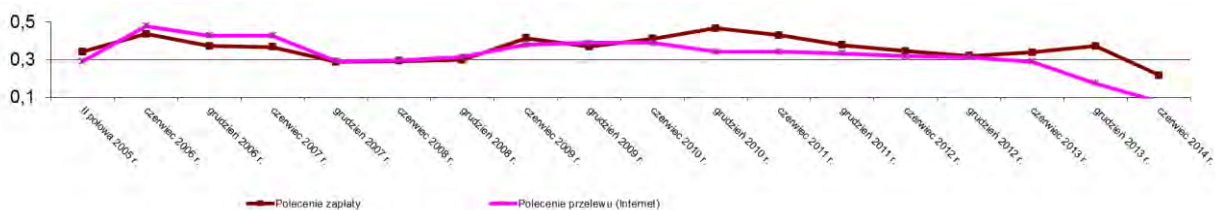
4. Tendencje zmian średnich cen ważonych poszczególnych badanych produktów bankowych w okresie od 2005 r.

Porównanie średnich cen ważonych poszczególnych badanych produktów bankowych w okresie od II połowy 2005 r., tj. od momentu rozpoczęcia analiz ww. cen przez DSP, do czerwca 2014 r. prezentuje wykres nr 1. Zastosowano w nim średnią ważoną, gdzie tzw. wagą jest pozycja banku na rynku mierzona wielkością jego sumy bilansowej. Dzięki takiemu założeniu uzyskana średnia zbliża się najbardziej do cen poszczególnych produktów w bankach o największym udziale w rynku. Na wykresie nr 1 widać zmiany średnich cen spowodowane decyzjami o podwyżkach lub obniżkach największych banków, podczas gdy takie same lub nawet większe ruchy cenowe dokonywane przez mniejsze banki pozostają na wykresie prawie niezauważalne.

Na przestrzeni analizowanych lat wyraźnie widoczna jest różnica między ceną najwyższą, odnoszącą się do produktów opartych na obsłudze manualnej (wpłata gotówkowa i polecenie przelewu złożone w oddziale), a cenami niższymi, odnoszącymi się do produktów preferowanych przez banki, tj. przelewu składanego przez Internet i polecenia zapłaty. Potwierdza to stosowaną dotychczas politykę banków, zachęcającą klientów do stosowania najmniej pracochłonnych z punktu widzenia banków i umożliwiających jak największą automatyzację kanałów komunikacji.

Wykres nr 1. Tendencje zmian średnich ważonych poszczególnych produktów bankowych w okresie od II połowy 2005 r. do czerwca 2014 r.

Wykres nr 1 jest odzwierciedleniem danych obejmujących grupę banków poddawanych analizie w poszczególnych okresach, tj. do czerwca 2010 r. 15 banków, od grudnia 2010 r. grupę 20 banków, w czerwcu 2012 r. grupę 23 banków, w grudniu 2012 r. grupę 22 banków (bez Polbank EFG S.A., w związku z połączeniem z Raiffeisen Bank Polska S.A., które nastąpiło w dniu 31 grudnia 2012 r.), w czerwcu 2013 r. i grudniu 2013 r. grupę 21 banków (bez Kredyt Banku S.A., w związku z połączeniem z Bankiem Zachodnim WBK S.A., które nastąpiło w dniu 4 stycznia 2013 r.) i w czerwcu 2014 r. grupę 20 banków (bez DNB Bank Polska S.A., który z uwagi na reorganizację w maju 2013 r. przekazał obsługę klientów indywidualnych do Getin Noble Bank S.A., pozostawiając obsługę klientów korporacyjnych i samorządowych).

Przechodząc do analizy poszczególnych średnich ważonych usług, można stwierdzić, że:

- Wpłata gotówkowa – średnia ważona cena minimalna wpłaty gotówkowej w grudniu 2013 r. wyniosła 11,15 zł (w czerwcu 2013 r. wynosiła 11,16 zł). Średnia ta nadal pozostaje na najwyższym poziomie spośród badanych produktów bankowych, w czerwcu 2014 r. wynosiła bowiem 11,20 zł. Niewielki wzrost w stosunku do grudnia 2013 r. nie jest spowodowany decyzjami cenowymi banków, a jedynie nieuwzględnieniem w obecnej analizie rachunku DNB Bank Polska S.A. z uwagi na reorganizację działalności w tym banku.
- Prowadzenie rachunku bankowego – w grudniu 2013 r. średnia opłata za prowadzenie rachunku wyniosła 4,42 zł. Średnia ta uległa dalszemu obniżeniu do poziomu 2,97 zł w czerwcu 2014 r., przy czym spadek ten nie jest wynikiem głównie bezpośredniego obniżenia opłat za prowadzenie rachunków w analizowanych bankach, lecz wynika ze zmiany oferty dla klientów indywidualnych w dwóch bankach (Bank Zachodni WBK S.A. i BGŻ S.A.) i dedykowania klientom nowych standardowych kont na nowych, korzystniejszych warunkach cenowych zamiast dotychczasowych kont. Ponadto, spadek ten wynika z ujednolicenia prezentacji cenowej kont w dwóch innych bankach (Millennium Bank S.A. i w Banku Pocztowym S.A.).
- Polecenie przelewu zlecane w oddziale – w grudniu 2013 r. wobec podwyżek w Banku Handlowym w Warszawie S.A. z 6,00, zł do 10,00 zł, Banku Millennium S.A. z 5,00 zł do 7,99 zł, w Banku DnB NORD Polska S.A. z 5,00 zł do 10,00 zł i Euro Banku S.A. z 2,95 zł do 5,00 zł średnia była wyższa niż w czerwcu 2013 r. (6,01 zł) i wyniosła 6,62 zł. W I półroczu 2014 r. okresie średnia ważona dla polecenia przelewu zlecane w oddziale obniżyła się do poziomu 6,28, tj. o 5,29%. Obniżka ta jest wynikiem głównie prezentacji nowego konta o charakterze standardowym w ofercie BGŻ S.A., tj. Konta Nr 1, gdzie opłata za realizację polecenia przelewu w oddziale wynosi 6,00 zł, a dotychczas w Planie Standard wynosiła 7,00 zł. Ponadto obniżka ta jest wynikiem prezentacji mKonto Multi z oferty mBank S.A.,

gdzie opłata za realizację polecenia przelewu w oddziale wynosi 4,00 zł. W poprzednim półroczu prezentowane było MultiKonto ja/my (Active) z opłatą za realizację polecenia przelewu w oddziale w wysokości 5,00 zł.

- Polecenie przelewu zlecane przez telefon – średnia cena za tę usługę wyniosła w grudniu 2013 r. 2,74 zł na skutek podwyżki w Banku Handlowym w Warszawie S.A. z 6,00 zł do 10,00 zł i Banku Pocztowym S.A. z 4,00 zł do 5,00 zł. W I półroczu 2014 r. średnia uległa obniżeniu i wynosi 2,46 zł. Obniżka ta jest wynikiem prezentacji nowych kont o charakterze standardowym w ofercie BGŻ S.A. – Konta Nr 1 i w ofercie Banku Zachodniego WBK S.A. – Konta Godnego Polecenia, w ramach których opłata uległa obniżeniu w stosunku do dotychczasowego poziomu i wynosi w BGŻ S.A. 3,00 zł (dotychczas w Planie Standard wynosiła 5,00 zł) a w Banku Zachodnim WBK S.A. wynosi 0 zł (dotychczas w koncie Wydajesz&Zarabiasz wynosiła 0,50 zł). Jest ona też wynikiem prezentacji mKonta Multi z oferty mBank S.A., gdzie opłata za realizację polecenia przelewu przez telefon wynosi 2,00 zł. W poprzednim półroczu prezentowane było MultiKonto ja/my (Active) z opłatą w wysokości 4,00 zł.
- Polecenie przelewu zlecane przez Internet – średnia cena ważona za realizację ww. instrumentu w grudniu 2013 r. wyniosła 0,17 zł. Taki poziom wynikał z faktu prezentacji w analizie oferty PKO BP S.A., tj. standardowego Konta za Zero z opłatą za przelew internetowy w wysokości 0 zł, podczas gdy we wcześniej prezentowanym Superkoncie przelew internetowy kosztował 0,50 zł. Tendencja ta utrzymała się nadal w I półroczu 2014 r. Średnia ważona dla polecenia przelewu przez Internet wyniosła w czerwcu 0,08 zł i jest wynikiem obniżki w 3 bankach, mianowicie: w BGŻ S.A. obniżka do 0 zł (dotychczas w Planie Standard wynosiła 1,00 zł), w Banku Zachodnim WBK S.A. obniżka do 0 zł (dotychczas w koncie Wydajesz&Zarabiasz wynosiła 0,50 zł) i w BNP Paribas Bank Polska S.A. obniżka do 0 zł (dotychczas było to 0,50 zł).
- Polecenie zapłaty – średnia ważona dla tego instrumentu płatniczego wynosiła w grudniu 2013 r. 0,37 zł, na co wpływ miała zmiana cenowa w Banku DnB NORD S.A. z 1,00 zł do 5,00 zł. Aktualnie średnia ważona tego instrumentu kształtuje się na poziomie 0,22 zł i jest wynikiem obniżki cenowej tej usługi w 3 bankach, tj. w Banku Zachodnim WBK S.A. z 0,50 zł do 0 zł, w Getin Noble Bank Spółka Akcyjna z 0,70 zł do 0 zł i w BNP Paribas Bank Polska S.A. 0,70 zł do 0 zł.
- Zlecenie stałe – średnia opłata za realizację ww. instrumentu płatniczego wynosiła w grudniu 2013 r. wynosiła 0,36 zł, w czerwcu 2014 r. opłata ta spadła do 0,20 zł. Wpływ na jej poziom miało obniżenie opłaty za zlecenia stałe w 4 bankach, tj.: w Banku Zachodnim WBK S.A. z 0,50 zł do 0 zł, w Banku Millennium S.A. z 0,50 zł do 0 zł, w BGŻ S.A. z 1,50 zł do 0 zł i w BNP Paribas Bank Polska S.A. 0,70 zł do 0 zł.

5. Podsumowanie

Po okresie znaczących zmian w polityce cenowej prezentowanych banków, jakie miały miejsce w drugiej połowie 2013 r., gdzie w zasadzie wszystkie banki z grupy 21 analizowanych wówczas banków zaktualizowały swoje tabele opłat i prowizji, I półrocze 2014 r. było raczej stabilnym okresem w polityce cenowej prezentowanych banków, zmiany miały charakter sporadyczny.

Analiza obejmuje obecnie 20 banków (dotychczas 21), gdyż z analizy tej wyłączono DNB Bank Polska S.A, który w 2013 r. przeszedł reorganizację polegającą na przekazaniu obsługi klientów detalicznych do Getin Noble Banku S.A. i koncentruje swoją działalność obecnie na klientach korporacyjnych i samorządowych.

Z analizy opłat w 20 bankach wynika, że głównymi kreatorami zmian na rynku, mającymi wpływ na średnią cenę za prowadzenie rachunku bankowego i użytkowanie karty debetowej do tego rachunku oraz usług z nimi powiązanych, były dwa banki, tj. Bank Zachodni WBK S.A. i BGŻ S.A., które wprowadziły zasadnicze zmiany w swoich ofertach dotyczących rachunków standardowych. W Banku Zachodnim WBK S.A. konto Wydajesz&Zarabiasz zostało zastąpione rachunkiem Konto Godne Polecenia, w BGŻ S.A. zaś dotychczasowy Plan Standard zastąpiono Kontem Nr 1. W obydwu bankach nowe rachunki oferowane są na korzystniejszych warunkach cenowych niż konta dotychczasowe.

Komentując nieliczne zmiany dokonane przez banki w okresie grudzień 2013 r. – czerwiec 2014 r., należy stwierdzić, że:

- w zakresie prowadzenia rachunku tradycyjnego żaden z banków nie zmienił bezpośrednio miesięcznej opłaty za prowadzenie rachunku. Bank Zachodni WBK S.A. wprowadził do oferty Konto Godne Polecenia z opłatą 0 zł, mającą charakter bezwarunkowy, zamiast dotychczasowej opłaty 7,00 zł przy koncie Wydajesz&Zarabiasz. Drugim bankiem, który wprowadził zmiany był BGŻ S.A. Również ten bank dokonał zmiany w ofercie, zamieniając dotychczasowy Plan Standard z opłatą 8,00 zł na Konto Nr 1 z opłatą 0 zł. Opłata ma charakter bezwarunkowy.
W 11 bankach z 20 badanych prowadzenie rachunku ma charakter warunkowy, czyli spełnienie warunków przez klienta decyduje o tym, czy opłata zostanie naliczona, czy nie.
- W zakresie konta internetowego nie było zmian cenowych w analizowanym okresie w odniesieniu do analizowanej grupy rachunków internetowych, a jedyna zmiana polegała na wprowadzeniu do oferty mBanku S.A. nowego eKonta mobilnego.
- Wysokość opłat związanych z pozostałymi usługami, tj. wpłatą gotówkową, realizacją przelewu poprzez oddział lub za pomocą telefonu i Internetu, realizacją polecenia zapłaty i zlecenia stałego, uległa w analizowanym okresie niewielkim zmianom.
- W zakresie wpłaty gotówkowej na rachunek w innym banku nie było zmian, opłaty zostały utrzymane na takim samym poziomie. W grupie 20 analizowanych banków usługę taką proponuje 13 banków (PKO BP S.A., Bank BPH S.A., BZ WBK S.A., Bank Milenium S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A., Bank Poczty S.A., BOŚ S.A., Krakowski Bank

Spółdzielczy, Alior Bank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., Euro Bank S.A., BP Paribas Bank Polska S.A., Nordea Bank Polska S.A.).

- W zakresie realizacji przelewu w oddziale obniżenie opłaty miało miejsce w 2 bankach: w BGŻ S.A. miała miejsce zmiana oferty na Konto Nr 1, gdzie opłata za realizację polecenia przelewu w oddziale wynosi 6,00 zł, wobec dotychczasowej 7,00 zł (konto Plan Standard) i w mBank S.A. w zakresie mKonta Multi, gdzie opłata za realizację polecenia przelewu w oddziale wynosi 4,00 zł, podczas, gdy w poprzednim półroczu prezentowane było MultiKonto ja/my (Active) z opłatą za realizację polecenia przelewu w oddziale w wysokości 5,00 zł. Opłaty za realizację przelewu w oddziale utrzymują się w 18 na 20 analizowanych banków.
- W zakresie realizacji przelewu przez telefon opłatę obniżyły 3 banki: BGŻ S.A. z 5,00 zł do 3,00 zł, Bank Zachodni WBK S.A. z 0,50 zł do 0 zł i mBank S.A. z 4,00 zł do 2,00 zł. Opłaty za realizację przelewu przez telefon utrzymują się w 15 na 20 analizowanych banków.
- W zakresie realizacji przelewu przez Internet również 3 banki dokonały zmian cenowych, polegających na jej obniżeniu: BGŻ S.A. z 1,00 zł do 0 zł, Bank Zachodni WBK S.A. z 0,50 zł do 0 zł i BNP Paribas Bank Polska S.A. z 0,50 zł do 0 zł. Jest to najbardziej preferowany i premiowany przez banki kanał obsługi klienta, większość z nich oferuje bezpłatną realizację transakcji za pomocą Internetu. W grupie 17 z 20 analizowanych banków usługa ta jest bezpłatna.
- W zakresie polecenia zapłaty zmiana polegała także na obniżeniu opłaty przez 3 następujące banki: Bank Zachodni WBK S.A. z 0,50 zł do 0 zł, BNP Paribas Bank Polska S.A. z 2,00 zł do 0 zł i Getin Noble Bank Spółka Akcyjna z 0,70 zł do 0 zł. W grupie 17 z 20 analizowanych banków usługa ta jest bezpłatna.
- W zakresie zlecenia stałego zmiany miały również charakter obniżki i dotyczyły 4 banków: BGŻ S.A. z 1,50 zł do 0 zł, Bank Zachodni WBK S.A. z 0,50 zł do 0 zł, Bank Millennium S.A. z 0,50 zł do 0 zł i BNP Paribas Bank Polska S.A. z 0,50 zł do 0 zł. W grupie 16 z 20 analizowanych banków usługa ta jest bezpłatna.
- W zakresie opłat związanych z użytkowaniem karty debetowej I półrocze 2014 r. było również okresem dość niewielkich zmian w tym zakresie. Miesięczna opłata za użytkowanie karty debetowej została zmieniona w 2 bankach. Są to:
 - Bank Zachodni WBK S.A., który obniżył opłatę 5,00 zł do 0 zł, opłata ma charakter bezwarunkowy,
 - BGŻ S.A., który podniósł opłatę z 5,00 zł do 9,00 zł (warunkiem zwalniającym jest dokonanie transakcji bezgotówkowych na kwotę minimum 300 zł), opłata ma charakter warunkowy.
- Odnośnie do wypłaty gotówki z użyciem karty debetowej, banki co do zasady nie pobierają opłat za korzystanie z sieci bankomatów własnego banku lub, w przypadku ich braku, w innej wskazanej przez wystawcę karty sieci bankomatów (np. Euronet, Cash4You, eCard). Natomiast za korzystanie z innej niż własna czy wskazane sieci bankomatów, banki pobierają taką opłatę. W odniesieniu do II półrocza 2013 r. liczba banków niepobie-

rających opłaty za wypłatę z obcych bankomatów nie zmieniła się, w I półroczu 2014 r. opłaty takiej nie pobierały: ING Bank Śląski S.A., BGŻ S.A. i Nordea Bank Polska S.A.

- Za wypłatę gotówki w bankomacie za granicą pobierane są opłaty według taryfikatora obowiązującego w danym banku. Opłatę za tę usługę pobiera 19 z 20 badanych banków, chyba że klient skorzysta z bankomatu należącego do danej grupy bankowej. Opłaty tej nie pobiera jedynie Alior Bank S.A. Stawki kształtują się w przedziale od 5,00 zł do 4,50% wartości transakcji, przy czym zazwyczaj określona jest również górna granica kwotowa.

Usługą umożliwiającą dokonanie wypłaty niewielkiej kwoty (do 200 zł w przypadku kart VISA, do 300 zł w przypadku kart MasterCard) jest cash back. Z usługi tej można skorzystać w wyznaczonych punktach handlowo-usługowych na terenie całego kraju, przez co dostęp do środków na koncie staje się łatwiejszy. Usługę tę oferuje 13 banków, w tym większość bezpłatnie, natomiast Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. pobiera opłatę w wysokości 0,50 zł, Bank Pekao S.A. – 0,99 zł i PKO BP S.A. – 1,00 zł.

Jak przedstawiono w niniejszym materiale, wpłata gotówkowa na rachunek bankowy może być zrealizowana zarówno w bankach (średnia cena wynosi min. 13,07 zł, maks. 0,76%), na poczcie (średnia opłata waha się od 1,00 do 2,50 zł), jak i u pośredników finansowych (opłata waha się w przedziale od 0,99 zł do 1,99 zł). Tego typu transakcje dotyczą przede wszystkim regulowania comiesięcznych należności wobec tzw. masowych wierzycieli, a ich koszt kształtuje się różnie w zależności zarówno od podmiotu przyjmującego wpłatę, jak i rodzaju odbiorcy płatności.

Z punktu widzenia osoby wpłacającej usługą zbliżoną do wpłaty gotówkowej jest przekaz pieniężny. Usługa ta nie wymaga od wpłacającego ani od odbiorcy posiadania rachunku bankowego i w obrocie krajowym świadczona jest głównie przez Poczta Polska, natomiast w obrocie międzynarodowym przez różne firmy, z których najbardziej znane to Western Union i MoneyGram. W analizowanym okresie z grupy analizowanych firm tylko Poczta Polska dokonała zmian cenowych w zakresie swoich usług, wprowadzając w zakresie usługi Ekspres Pieniężny cennik przedziałowy, tj. określone progi kwotowe i przyporządkowane im opłaty z podziałem, i różnicując opłaty w zależności od miejsca realizacji usługi, tj. placówka pocztowa i Internet. Opłaty za nadanie Ekspresu Pieniężnego przez Internet są niższe niż w przypadku ich realizacji w placówce pocztowej.

Reasumując, I półrocze 2014 r. było okresem nielicznych zmian cenowych dotyczących konta o charakterze standardowym, karty debetowej do konta oraz produktów i usług z nimi powiązanych. Dla banków był to okres utrzymujących się od dłuższego czasu niskich stóp procentowych NBP oraz okres przejściowy przed obniżeniem opłaty interchange od lipca 2014 r. Zmiany w taryfach prowizji i opłat bankowych są odzwierciedleniem polityki banków, które starają się zachęcić klientów do jeszcze większej transakcyjności i aktywności w użytkowaniu konta i korzystaniu z nowoczesnych form płatności. Stąd najczęstszym kierunkiem zmian jest wzrost opłat za usługi realizowane w oddziale oraz podwyższanie warunków uprawniających do korzystania z darmowego konta czy darmowej karty wydanej do konta.

6. Załączniki

Załącznik nr 1

Porównanie opłat w złotych stosowanych przez polskie banki za prowadzenie rachunku bankowego oraz realizację wpłaty gotówkowej, polecenia przelewu i polecenia zapłaty na rachunki odbiorców w innych bankach dla klientów indywidualnych w grudniu 2013 r. i w czerwcu 2014 r.

Załącznik nr 2

Wysokość stosowanych przez polskie banki prowizji i opłat w złotych związanych z obsługą kart debetowych w czerwcu 2014 r.

www.nbp.pl

